

*Руденька Тетяна Миколаївна,
кандидат педагогічних наук, доцентка
кафедри мистецької освіти
навчально-наукового інституту педагогіки
Житомирського державного університету
імені Івана Франка,
директорка Житомирської обласної філармонії
ім. С. Ріхтера
(м. Житомир)*

ДІЯЛЬНІСТЬ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ УСТАНОВКРІЗЬ ПРИЗМУ НАЦІЄТВОРЧИХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЗМІН

Серед багатоаспектності перебігу націєтворчих процесів становлення української державності упродовж віків, особливо бурхливим є посилення національної свідомості у першій чверті ХХІ століття, особливо від початку російської агресії у 2014 році та повномасштабних воєнних дій у 2022 році.

Культурно-мистецькі установи (філармонії, будинки культури, центри творчості, театри, музеї тощо) ніколи не стояли осторонь таких подій та активно включалися своєю діяльністю до становлення української державності та розвитку національної культури.

Завдяки налагодженню інформаційних сторінок установ у соціальних мережах та швидкому їх поширенню серед суспільства, український культурний продукт, продукований цими установами, отримав реальну нагоду для популяризації, а, відтак, став ще й засобом національної пропаганди. Як зазначає Ж. Денисюк, «... очевидно, що за доби тотальної проінформованості та масових комунікацій стає неможливим існування творів культури й мистецтва поза трансляційними каналами (інформаційними потоками). Це, у свою чергу, сприяє якнайбільшому їхньому поширенню та робить доступними для великої аудиторії, не вимагаючи при цьому вузькоспеціалізованої підготовки для сприйняття» [1, с. 89].

Так, швидко висвітлення культурно-мистецьких заходів стало можливим завдяки профілю установ у соціальних мережах Facebook, Viber, Telegram, Instagram, Twitter, WhatsApp, Signal та каналу YouTube, а також завдяки створеним офіційним інтернет-сайтам. Завдяки цьому стали можливими такі проєкти як, «Спільний Арт» (на тему «Культура формує національну свідомість») – програма, яка об'єднала людей з різних професійних сфер аби говорити про мистецтво та творити новий український контент [5], Літературний марафон «Війна Росії проти України. Відсіч» [7], тощо.

Окрім того, установи стали активними соціальними пунктами волонтерства та спрямовують свою діяльність на створення різноманітних благодійних проєктів. Наприклад, 28 вересня артисти Житомирської обласної філармонії ім. С. Ріхтера ВІА «Древляни» через виконання українських пісень стали джерелом підняття бойового духу для воїнів ЗСУ [6]; 01 жовтня 2022 року Мала зала філармонії знайомила відвідувачів з творчістю української фортепіанної музики. У благодійному концерті на підтримку ЗСУ прозвучали твори композитора В. Косенка у виконанні піаніста, лауреата міжнародних конкурсів Ігор Рябов (м. Київ) [3]; 10 листопада 2022 року у приміщенні філармонії можна було відвідати поетичні читання та почути вірші від Сергія Жадана та Мар'яни Савки, які цим самим збирали кошти на придбання санітарного евакуаційного автомобіля для українських військових [2], а 15 листопада 2022 року там же відбувся концерт до Дня Гідності та Свободи Академічної хорової капели «Орея», що став продовженням благодійного проєкту «В єдності сила», що розпочався під час турне країнами Європи. Концерти були спрямовані на збір коштів для гуманітарної допомоги [4]. Подібна діяльність на мистецькому фронті з упевненістю наближає перемогу України!

Звісно ж, наведені приклади – це лише маленька частинка тієї культурної роботи, що здійснюється культурно-мистецькими установами останнім часом. Подвиг у час війни цих установ у тому, що не зважаючи на форс-мажорні обставини вони функ-

цінують, закривають і відкривають концертні чи театральні сезони, проводять мистецькі акції, проекти та здійснюють волонтерську діяльність, залучають широку громадськість до актуалізації та популяризації національної культури, спонукають молодь бути свідомою учасницею націєтворення.

Список використаних джерел:

1. Денисюк Ж. З. Масова культура і національно-культурна ідентичність в добу глобалізації (видання 2-е). Київ: НАКК-КиМ, Видавець Олег Філюк, 2017. 224 с.

2. 2. Друзі!.. *Сторінка Житомирської обласної філармонії ім. С. Піхтера у Facebook*. URL: <https://www.facebook.com/groups/1288254684521474/permalink/6193088714038022>

3. Завітайте на благодійний концерт на підтримку ЗСУ. *Сторінка Житомирської обласної філармонії ім. С. Піхтера у Facebook*. URL: <https://www.facebook.com/>

4. З Європи до України. *Сторінка Житомирської обласної філармонії ім. С. Піхтера у Facebook*. URL: <https://filarmonia.zt.ua/event/koncert-do-dnyu-gidnosti-ta-svobodi-akademichna-horova-kapela-oreya/>

5. Мо-Є. *Канал Житомирської обласної філармонії ім. С. Піхтера*. URL: https://www.youtube.com/channel/UC_NS

6. Наша зброя – мистецтво! *Сторінка Житомирської обласної філармонії ім. С. Піхтера у Facebook*. URL: <https://www.facebook.com/groups/1288254684521474/permalink/6077811142232447>

7. Театральна оборона. *Сторінка Житомирського обласного музично-драматичного театру ім. І. Кочерги у Telegram*. URL: <https://t.me/tetrkochergi22>